

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron veszel.

Felelős szerkesztő: HORVÁTH MÁTYÁS.
Kiadó: L. TÓTH ISTVÁN.
Laptulajdonos: SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Tisztelt Olvasóközönség!

Nehéz feladatra vállalkozott csekélységem, midőn hat év előtt a kiadásomban megjelenő Tiszavidék felelősszerkesztését magamra vállaltam.

Hogy mennyiben feleltem meg ebbeli hivatalomnak, arra nézve most a visszavouálás órájában, meggyújtató válaszképpen szolgál e város közönsége által lapom iránt mindeztideig tanúsított szives bizalom és pártfogás.

Lelki megnyugvással teszem le kezemből a tollat, mert biztos tudatában vagyok annak, hogy utódom, kinek visszalépésem által utat nyitok, azon irányt fogja követni, mely egyedüli út e város jövőjének boldogulására.

Hazafiúi tisztelettel

Szilber János
laptulajdonos.

Midőn a tisztelt közönség becses tudomására hozom, hogy a „Tiszavidék“ című hetilap szerkesztését ezennel átvesszem, egyben indítatva érzem magam a helybeli „Független és 48-as Pártnak“ a személyemet ért megítélés bízalmáért, hogy e fontos szerep betöltését reám ruházta, a legnagyobb elismerésem s nagyrabecsülésem kifejezésül.

Hogy elvállalt köteletségemnek mily lelkiismeretesen fogok eleget tenni, biztosítékul mást nem nyújthatok, mint legdrágább kincsem, becsületemet, melyet az élet rögzött útjain eddig is szeplőtelen megőriztem s ha mindenem elveszítettem s áldozatul kellett hoznom az ellenem esküdt alattomos csel-szövényeknek, azt a jövőben sem fogom senki által kockára tenni.

Tudom s meg vagyok arról győződve, hogy nehéz és háládatlan szerepre vállalkoztam, de miután a közérdek szolgálatában állottam s oldalamban mellettem oly egyének állnak, kiknek nemes s önzetlen törekvésük azzal összeforr, tehát minden kínálkozó alkalmat meg akarok ragadni arra nézve, hogy végre valahára a becsületes munka lépjen előtérbe s e sokat szevedett közönség az által nyerjen kárpótlást, hogy érdeke a jövőben minden tulkapásuktól meg legyen védve s ügyeit oly egyének intézzék, kik azzal rutul visszaélni nem fognak soha.

Remélem, hogy ebbeli jóakaratu szándékomban mind azok támogatói fognak, kik hasonló intencióktól vannak áthatva s velem együtt azon szent fogadalmat tették, hogy addig míg a közügy szolgálatában fognak állni, a közönség érdekét szívükön fogjuk viselni.

Egyes emberekkel személyes motivumok alapján foglalkozni nem fogok, ne-hogy az mondassék, hogy működésomban az ellen-szenv vagy boszu működik, kivéve azt az esetet, ha azoknak büns üzenetmei a közérdeket ériintnék, vagy veszélyeztetnék.

A lap iránya változni nem fog, politikai meggyőződésünk örök időkre változatlanul megmarad, míg legfőbb ohajunk a viszonyoknál fogva meg nem valósul.

Programmul azt tűzöm ki, becsületes munkát teljesíteni a közügy érdekében.

Kiváló tisztelettel

Horváth Mátyás.

A „Tiszavidék“ heti lapot választottuk arra a célra, hogy az itt uralkodó 30 éves sötétség terjesztőitől és a függetlenségi 48-as eszmék terjedésének elnyomóitól, Csongrád város jó és becsületes közönségét azoknak lidérc nyomásai alól felszabadítsuk.

A szabad eszméket terjesztő vezérférfiakon kívül, szükséges még a nagy közönség akaratának határozott megnyilvánulása, mellettünk való állásfoglalásával, hogy annál nagyobb erővel megvédhessük az adózó polgárok összes érdekeit.

Elsősorban városunk kormányzatát, feddhetlen és önzetlen, jellemes, a közjóért nemesen gondolkodó, a szabadságot terjesztő és a nép szeretetét megbecsülő emberekre kell bízni. — Hogy ez sikerüljön a város kormányzatát vezető egyének közül ki kell hagyni azokat, kik a volt átkozott községi párt által teremtett és hátrahagyott, azon elősdiéket, kik 13 évi kormányzatuk által kimondhatatlan károkat okoztak már Csongrád város közönségének. Tehát mielőtt városunk fejlődését és jólétét az általános boldogulás útjára terelnék, meg kell szabadítani önmagukat a testüknön és vagyonukon élősködő vértetüktől.

Ezért lettem lapkiadó!

Ludrovai Tóth István,

Arad szab. kir. város nyugalmazott mérnöke.

Pünkösd.

(B) . . . És égő lángnyelvek lobogtak a levegőben. Azok pedig, akikre e lángnyelvek leszállottak, ezentúl minden néphez a maga nyelvén tudtak szólni.

És terjedt az Eszme. Terjedt ellenállhatatlanul, alkotva, teremtve új világot. Az apostolok meghódították a földet a szeretet vallásának. Amaz apostolok, kikre leszállottak vala a szent lángnyelvek Pünkösd napján.

Ó, gyönyörűsége, szent ünnep: piros pünkösd napja! Valamikor, régen Árpád magyarjai táltosoknak esővarázsló szertartásával ünnepeltek téged és reménykedve nézték az áldozati tűz füstjét: egyenesen emelkedik-e az ég felé, kegyesen fogadja-e népének áldozatát a magyarok istene: felhökön tul lakozó Hadur. És ahogy eljöttek a szent lángnyelvek papjai, hirdetővén a Megváltó ígét, a magyar befogadta a lelkébe az új tanítást. De nem üzte ki a régi hitet sem és összeolvadván

az új tanítás a régi hittel, megszületett a legszebb ünnep; a szent, bűbájos, a gyönyörűsége piros Pünkösd. Eljövelele a Szentléleknek, nyílása a rózsáknak, teljessége a tavasznak: te vagy Pünkösd ünnepe. A legszebb hónapot, a virágillatos, napsugaras májust nevezük rólad Pünkösd hónapjának és megünnepelünk évről-évre szent gyönyörűséggel, ó piros Pünkösd ünnepe.

Megünnepelünk akkor is, mikor vésszel terhes idők ha jártak, az Eszmehez fordultunk vigasztalásért — és ezer éve immár, hogy Kárpátoktól Adunáig magyar az ur. Az Eszme tartott fenn bennünket zivatarokkal teljes seculumokon által és Eszme visz előre most is eljövendő évszázadoknak még köddel takart utaira.

A magyar nemzet mindig meghallgatta az apostolokat és befogadta lelkébe a tanítást, ha helyesnek ítélte. El nem zárkózott soha, haladt a haladókkal és a gondolatnak, az eszmeinek a szellője, a vihara mindig szabadon repült a hármass halom országában.

Ma nincsenek immár apostolok, vagy ha vannak — szent lángnyelve meg nem jelöli őket. És meg nem ihleti őket, hogy tudnának szólni minden népnek a maga nyelvén.

De eszmék élnek ma is. Szent, nagy eszmék, a melyek talán befejezhetik a megváltás művét. És az eszmék terjednek is. Nem apostoloknak lánggal ihletett ajakáról, hanem ólombetűkkel . . ., kicsiny, jelentéktelen ólombetűkkel. De ezekből a haladásnak, az eszméknek csudásan fenséges himnusza csendül ki. És ezek a betűk ahová eljutnak, oda elviszik az eszmék fenséges világosságát és csak velük küzdve, általuk küzdve győzhet immár az Eszme.

A Szabadság, Egyenlőség, Testvériség szentháromságát hirdetik ezek az ólombetűk; a szent eszméket, a melyekkel megszületett az új Magyarország.

A régi Magyarország támaszai már korhadtak voltak, de ez a hármass nagy Eszme ujáteremtette Szent István országát. Az ólombetűk hősei pedig nem szünnék meg eszméket hirdetni. Mert valóban szükségünk van arra, hogy nagy igazságok támogassanak bennünket abban a halálosan nagy küzdelemben, a melyet még most is meg kell vívnunk fenmaradásunkért.

Köröskörül csupa ellenség környékezi a magyart. Egyetlen egy gondolatban, egyetlen egy célban közösek csak, abban, amely a mi megrontásunkra tör. Senkire nem számíthatunk, csak egyesegyedül saját magunkra. Össze kell tehát tartanunk, a fajszer-

tenek, az élethalálharcznak minden erejével és valóban az egyenlőség, a testvériség szavaival kell közelednie magyarnak a magyarhoz.

Hirdessék hát az ólombetűk hősei ezeket az igazságokat. Szabadságot, egyenlőséget, testvériséget hirdessenek, azt hirdessék, hogy semmi el ne válassza, el ne idegenítse magyart a magyartól. De kárhozzát arra, a ki a gyűlölség szavával jön közénk. Korbácsos üzzük el, mert hamis próféta, mert nem Eszmét, glóriával övezett, fényben ragyogó eszmét hirdet, hanem visszavonásban, sötétségben tenyésző magvait akarja széthinteni.

Ezer éven át megmaradt itt a magyar nemzet, mivel hogy nem hallgatótt a gyűlölség sötét lelkü embereire. És meg fog maradni időtlen időig, számtalan támadója ellenére is, ha az Eszmét fogadja be csak a szívébe azokban a csatákban, a melyeket napról napra meg kell vívunk; ez az Eszme a legfőbb fegyverünk s csak a szeretet igéje viheti zászlónkat győzelemre.

Szent gyönyörűséggel, nyugodt szívvel ünnepelhetünk Pünkösöd napján. Mivelhogy megértettük, szívünkbe fogadtuk az Eszmét, a Szeretetet világ-megváltó eszméjét és kitartottunk mellette zivataros saculumokon át.

És szívünkben évvel az eszmével nyugodtan nézhetünk a jövőbe is, mely küzdelmet bizonyára hoz, de bukást semmi esetre sem, ha kitartunk amaz Eszménél, a melynek terjedése megkezdődött ezen a gyönyörűséges szent ünnepen: Pünkösöd napján...

Elvbarátainkhoz.

A „Tiszavidék“-en, mint tapasztalhatják szives olvasóink, azon örvendetes változás esett meg, hogy mai számával pártunk birtokába és elveink kizárólagos szolgálatába lépett. A lap ezen átvételét indokoltá, sőt szükségessé teszi azon körülmény, hogy a Vadnay-huszárok, alig hogy megindultak a községi képviselő választás és tisztújítás érdekében létrejött mozgalmak, már is a legotrombább rágalommal és legbrutálisabb ráfogásokkal halmozták el pártunk vezér embereit és azoknak önzetlen törekvéseit, mert rájuk nézve életkérdés, hogy Csongrád népe valahogy öntudatra ne ébredjen és le ne rázza a községi adminisztráció megtisztítása által azt az elviselhetetlen jármót, melybe ez a gonosz klikk a független gondolkozású polgárok nyakát szorította.

A jogos önvédelem tehát kezünkbe adja a fegyvert, hogy egyrészt visszaverhessük a Vadnay-huszárok által becsületünk és önállóságunk ellen intézett nemtelen támadásokat; másrészt pedig fölvilágosítólag hathassunk polgártársainkra és leleplezhessük azon orgyilkos mesterkedéseket és fondorlatokat, melyek a klikk uralom fentartása érdekében a **királyi tanácsos** ur ördög-konyháján készülnek.

Tudvalevő dolog az, hogy a klikk-uralom Csongrádon semmi egyebet nem tesz, mint a mit a királyi taná-

csosi ördög-konyhán kifőznek és elhárítanak a közügyekre nézve úgy, mint egyes embereket illetőleg. Itt készültek azok a rablánczok, melyeket a jegyzői fizetések fölemelése és két jól fizetett örökös segédjegyzői állás szervezése által polgártársainknak még meglevő csekély szabadságára a mostani tisztújításon rárakni akarnak. Itt főzték ki, hogy meg kell szüntetni a nyolcz tiszteletbeli tanácsnoki állást és a tiszteletbeli tanácsnokok helyett a klikk-uralom akaratától függő segédjegyzőket kell a községi képviselő tagjaivá betenni, hogy a városi közgyűlésben a független polgárok soha többé többségre ne juthassanak és 48-as ember még iragnak se kerülhessen az előjáróság soraiba.

A királyi tanácsos tudta, beleegyezése és jóváhagyása mellett licitálták el a kis réti és kilenczesi birtokosoknak pártoskodásból letétbe helyezett, 27 ezer s néhány száz forintnyi kisajátítási összegét 5000 frtért a helyett, hogy kiosztották volna a jogos birtokosok közt, kiktől az ármentesítő társaság a kisajátított földeket elvette. — Ugyancsak a királyi tanácsos jóváhagyása és beleegyezése szentesítette azt a másik pákulicz merényletet is, melylyel a klikk-uralom az 52 ezer forintba menő nagy réti kisajátításokból a rozoga és örökös tatarozás alatt álló hajóhidat vásárolta, mert hát ezen gscheft által alkalom nyílt jó zsiros rebachra és egy csomó lélekvásárlásra.

A királyi tanácsos érdeme továbbá ez a híres műút a vasuti és gőzhajózási állomásokhoz, melyet ugyan meglehetősen volna építeni 46 ezer forintért, mert ennyiért lett volna rá vállalkozó, de azért mégis 72 ezer forintba került, mert 46 ezer forintból nem telt volna rebach s bizonyos dolgok most aligha építenének jövedelmező boltokat és fényes lakásokat.

Ebben a műhelyben készült a híres „Piroska város,“ hogy abban utcája legyen a királyi tanácsosnak, haszna egy két horogra akadt kapzsi léleknek, jövedelmes üzlete a „fekete“ takarékpénztárnak s mindennek felett való rebachja dolfinak, ki sápot élvezett a vásárló felektől a szerződések szerkesztése révén, sápot a fekete takaréktól a vásárlásra és építkezésekre szükséges kölcsönök közvetítéséért és sápot az eladóktól a telkek mesés áron való értékesítéséért. Így aztán persze lehet jövedelmező boltokat és fényes lakásokat építeni!

Hogy pedig abban az „ujváros“-ban, melynek „István-ut“ a főutcája, a királyi tanácsos utcája pedig a **gyémánt köve**, se templomnak, se iskolának telket nem hagytak, mint a hogy a telepítési törvény rendeli, ki törődnek ilyen bagatell dologgal, mikor a királyi tanácsos halhatatlan érdemei nemcsak a fekete takarékpénzén épült a g y h á z folyosóján vannak márványba vésve, hanem egy egész utcával is meg vannak egész idők végeig örökítve, a klikk érdekei pedig a legutolsó minúciáig ki vannak elégítve?

Itt az ördög konyháján készült iskolánk államosítása is, hogy a tanítói

kar minden tagját a klikk-uralom szekerébe foghassák s közülük senki még trüsszenteni se merészeljen a királyi tanácsos engedelmével nélkül. De hogy ezen államosításból mekkora terhek szakadtak Csongrád adófizető polgárainak nyakába és hogy a kormány-nak eszeágában sincs a kikötött polgári leányiskola felállítása által a szerződést betartani, azt ne keresse senki: hanem elégedjék meg, hogy a tantesület széniorja: Komjáti Móric helyett a bajusztalan Blázsik Miska lett az igazgató s ilyképen a klikk érdekében tett szolgálatai jutalomra találtak.

Itt működik az a statárium is, melylyel proscibálják a klikk-uralom útjában álló független polgárokat s határoznak a felett, hogy a börtön, szurony, számkivetés vagy vagyoni tönkretétel legyen-e osztályrészük?

Ezen okoknál fogva tehát a „Tiszavidék“ mindazon visszaélésekért, melyek városunk közigazgatásában lábra kaptak és mindazon orvtámadásokért, melyek a klikk lapjában pártunkra és vezérembereinkre nézve napvilágot látnak, legelső sorban a királyi tanácsost teszi felelőssé és őt fogja kérdőre vonni az uralkodó gonoszságért; az ő ördög konyháját fogja leghevesebben bombázni és ostromolni.

Éveken át türték elvbarátaink velünk együtt azt a lealacsonyító szolgálatot, melybe ez a nyomorult klikk-uralom a királyi tanácsos esze és közreműködése mellett, szuronnal, erőszakkal és törvénytípással az itteni független polgárokat belekényszerítette. Itt az idő, hogy a küszöbön levő választások által ezt a szolgálatot összetörjük s a vállainkra rakott elviselhetetlen közterheket lerázzuk.

Fölveszük a harczt minden téren és minden irányban, hogy valahára békét teremtsünk és teljes erőnkkel azon leszünk, hogy a mint megbukott a klikk-uralom az ország kormányzatában, úgy bukják a megyei és községi adminisztrációban is. — Vadnay Andrással huszárjai is pusztuljanak, ha mindjárt királyi tanácsos is a nevük!

A tisztogatás ezen nagy munkájához kérjük tisztelt elvbarátaink és független polgártársaink lelkes támogatását és közremunkálását, mert összetartással és egyetértéssel a legnagyobb akadályokat is leküzdjük s a vezérkar talentuma csak úgy gyümölcsözik a közjóra, **polgártársaink anyagi és erkölcsi erejének gyarapodására**, ha magasra emelt zászlónk alá minél lelkebb és kitartóbb tábor gyülekezik.

A „Tiszavidék“ immár hivatott szószólója Csongrád népe érdekeinek és a függetlenségi elveknek, a mennyiben azok a közigazgatási kérdésekben érvényesíthetők. Tehetősebb polgártársaink tehát előfizetések által sziveskedjenek a lap fentartásának gondjait velünk megosztani és lehetővé tenni, hogy kitűzött hazafias célunkat, **a nép érdekeinek védelmét és a törvényes rend helyre állítását** a közkérdésekben minél előbb elérhessük.

Alfa.

— **Képviselőválasztás és tisztújítás.** A városunkban küszöbön levő községi képviselő választás és tisztújítás köti most le az általános érdeklődést, nem ugyan azért, mintha a 48-as párt erejében nem bíznék, hanem főleg azért, hogy a dorosmai stikli nem fog-e csongrádi kiadásban ismétlődni? A nemrég megejtett dorosmai tisztújításon ugyanis megengedte magának Herglolt István ottani főszolgabíró, azt a tréfát, hogy nem kaudidálta a többség jelöltjeit, hanem csak a kisebbségét s ezekből alakította meg az előjáróságot. Ez okból pártunk nemcsak kellőképp előkészült ezen választásra és tisztújításra: hanem már most megtette a kellő lépéseket arra, hogy stikli esetén az országgyűlési elleuzéki pártok magukévá tegyék a csongrádi független polgárok sereglmét s oly nemű elégtételt szerezzenek, hogy életfogytig megemlegesse a stikli szerzője annak következményeit. Különösen Kossuth Ferencz tanusított nagyon jóakaratot ezen ügyben, ki személyes közbelépését helyezte kilátásba arra az esetre, ha a csongrádi függetlenségi polgárok törvényes jogai, ezen választások körül, bármi tekintetben sérelmet szenvedne.

— **Csongrádmegyei állapotok.** Bámulatos az a tájékoztatás, mely a csongrádmegyei állapotokat illetőleg a fővárosi körökben észlelhető. A legtöbben ugyanis úgy nélik meg a csongrádmegyei ellenzéknek az itteni klikk-uralom ellen vívott élethalál harczát, mintha az kizárólag Sima Ferencznek volna személyes ügye s a főispáni kérdés is azért nincs, értesülésünk szerint eddigéig megoldva, mert azt hiszik, hogy ez a Sima Ferencz győzedelmét jelentené. Pedig a változsról bármit tartanak és Sima Ferenczről, okvetlenül be kell következnie, mert Csongrád megyében mindaddig nem áll helyre a törvényes rend, a béke és nyugalom, míg a mostani gonosz rendszer képviselői közigazgatásban helyeiken maradnak. Azért fölötté jótékonyan hatott a fővárosi körökre az a beható információ, melyet pártunk kiküldött az itteni rémuralom felháborító gazdálkodásáról nyújtottak és nincs kétség benne, hogy ezen információk gonosz rendszernek összeomlását siettetni is fogják.

A szabadkőművesek pártja.

Sok minden megtámadtatás intéztetik ellenünk, éppen azon lapban, melyre illetékes helyről szigorúan ráparancsoltak, hogy mindenféle személyeskedéstől távol tartsák magukat, de úgy látszik az abban működő szellemi tényezők inkább elvállalják a harmadnapos hidegtelest, mintsem a vérükbe pottolt személyeskedés teréről lelépni tudnának.

A nemes törekvésekért ők már lelkesedni nem tudnak, főczéljuk az, hogy mindekit kik utjokban állanak a legnemtelenebb fegyverekkel magukra nézve lehetetlenné tegyenek, aki pedig jobb meggyőződését nem hajlandó alárendelni az ő szolgálai akaratuknak az valóságos számkivetésben részesül.

Nem czélunk senkinek a védelmére kelni, különösen oly egyén érdekében, kivel szemben elmentek az üldöztetés terén a végletekig s minden eszközt felhasználáltak ellene, s ennek daczára, a legfényesebb erkölcsi elégtételben részesült; úgy hisszük, hogy a jövőben is megfogja tudni magát védelmezni olyan szuoyogok ellen, kik háló nélkül sem lehetnek reá veszedelmese.

Folyton a svájci misepénzekkel kísérleteznek, csak azzal a körülménnyel nem számolnak, hogy a közönség előtt már nagyon ósdivá fajult ez az ismert orvtámadás, mert eddigéig sem tudtak az illetők ebből tőkét kovácsolni, a jövőben pedig aligha nem az ő nyakukba varrnak egy sokkal kényesebb természetű s bizonyára nagyobb felelősséggel járó stiklit, midőn visketegségük a börtön falán belül nyer vég megoldást, mert az az erőlködésük már dugába dőlt, hogy a svájci misepénzekért az illetőt akár feuhatósága, akár a világi törvény felelőssé tehesse.

Szemünkre vetik s mintegy büabakul akarnak bennünket a közönség elé állítani, hogy elvül kimondotta a párt, hogy a legközelebbi jövőben csakis oly tisztviselőket fog beválasztani, kik pártunknak tagjai!

hiszen önök nem riadtak vissza a multban a legbecsületesebb hivatalnokokat állásuktól megfosztani és a tönkszélére sodorni, egyéni boszu vágyuk kielégítése végett s minket már erkölcsi leczkékben akarnak részesíteni azért, mert érzik bűnösségüket s tudják mily sors vár rájuk, hiszen a becsületes, szorgalmas s munkás tisztviselőnek nem kell félni attól, hogy állását elveszti, mert arra csak önök voltak képesek, hogy ok nélkül megfosszanak egyeseket állásaiktól, ha érdekük úgy kívánta.

Anyit pedig minden szerénytelenségük és vakmerőségükkel szemben meg foguak nekünk engedni, hogy nem foguak a közönség nyakára és zsebére oly tisztviselőket beültetni, kik annak esküdt ellenségei, mert azokkal becsületes munkát a legjobb akarat mellett végeztetni addig nem lehet, míg az önök védszárnyai alá rejtözve biztos menhelyre találunk, hol nem a közérdeket szolgálják, hanem az önök érdekeit képviselik, a közügy kárára és veszélyére.

A deputációkról irt kicsinyes, gyerekes s még silányabb humorra nézve, csak anyit jegyzük meg, „hogy az nevet, ki utoljára nevet,“ „az csukja be az ajtót, ki hátul marad“ a jövő majd mindent igazolai fog, de leghamarabb fog beigazolást nyerni az, hogy a miniszter ur ó Nagyméltósága akkor fogja a hivatalokat legjobban kiszélesztetni, ha önök a hivatalon kívül lesznek, mert a közönség már így is távol tartja magát a közelebbi érintkezésektől, mert annyira elárasztották bűzhödtt levegővel a hivatalokat, hogy valóban közveszélyes az érintkezés s ma holnap a járvány kórházra lesz szükség, mert az önök-féle veszedelmes bacillusok idő előtt megfertöztetik a levegőt.

Hogy kíváncsiságukat minden tekintetben kielégítsük s tisztában álljon a helyzet önök előtt, kijelentjük, hogy a 48-as s független párt, a leghatározottabban el van tőkélve, bármint eszi a lug a nyakukat s csipja a darázs flytorgó orrukat, a tisztújítást a kimondott határozat alapján fogja végrehajtani, sőt az egyes megürült állásokra pályázatot foguak kiüzni, nehogy eibzakodottságuknál fogva a markukba ne vessenek, hogy nem lesz módunk változtatni az önök által nevelt nagyon szegény szellemi tőkékbe.

Nem akarunk mi senkit megfélemlíteni, mert mi az embereket egyéni értékük szerint becsüljük, de önök se higgyék, hogy megkezdett becsületes munkánkra félszeg, kihívó eljárásukkal bémítólóg hathatnak; tudni fogja józan közönségünk ennyi megpróbáltatás után, a helyes utat megválasztani s mindenkit érdeme szerint fog jutalmazni.

UJDONSÁGOK.

— **Elhalasztott leleplezési ünnepség.** A Kossuth szobor ünnepélyes leleplezése, mely Pünkösöd első napjára volt tervbe véve, a szobortalapzat készületlen volta miatt, bizonytalan időre el lett halasztva.

— **Műkedvelői szini-előadás.** Mintegy két hónap óta fáradozik iparos ifjuságunk, hogy egy minden ízében sikerült műkedvelői szini-előadást rendezzen, mely nem csak hogy a jótékonyczélra jövedelmet hozó, hanem az előadás is olyan legyen, a milyent csak nagy fáradságok árán lehet a közönség megelégedésére műkedvelők által előadni. A szép sikert ígéro szini-előadás ma, Pünkösöd ünnepén tartatik meg a népkerti szin körben. Előadás után táncszivalom is lesz — külön belépti díj nélkül — a szentesi I-ső zenekar közreműködésével. Felhívjuk közönségünk figyelmét ezen pártolást érdemlő jótékonyczélú előadásra. Jegyek előre váltathatók — a délelőtt folyamán — a színházi pénztárnál.

— **Új orvos.** Pain Antal orvos ur, ki a budapesti Rókus kórházban mint orvos működött, meghívásunknak engedve, a mai napon városunkban letelepedett, lakását a Szepesti József-féle házba tette át. A legmelegebben ajánljuk a szenvedő betegeknek.

— **Tűz.** Nagy tűz volt e hó 17-én éjjel a Jegenye-utcában, hol a Sipos-féle ház teljesen leégett. A tüzet egy reudör vette észre, ki szolgálati fogyerével négy lövést tett. A vészlövészek azonban, éppen nem zavarták meg a tűzör édes (talán egy kicsit erőssel is kevert álmát Szedő!) s így tűzoltóságunk tudta nélkül hamvadt el a tűzmar-talékaul esett ház. Talán lehetne ezen az állapoton javítani?

— **A vadnyuszárók végső kétségbeesése.** A vadnyuszárók, úgy látszik, maguk is érzik veszítüket s mégis kétségbeesésükben hallatlan vadságra szánták el magukat. Szentesen Sima Ferenczet csödbe szeretnék kergetni, sőt némely liberális ujság révén, bár alaptalanul, már hirdetik is, hogy Sima Ferencz ellen el van a csöd rendelve, Csongrádon pedig Hegyi Antal ellen akarják újra felszítani a tavalyi hajszákat, mert azt hiszik, hogy erkölcsileg és anyagilag megölik az ellenzék e két vezérferfiát, gementhetik még fejüket és háborítottan birtokában maradnak a hatalomnak. Eljárásuk azonban emlékeztet a tolvajra, a ki torkaszakadtából kiabálja: fogjátok meg a tolvajt azért, hogy ő, a zsvány, megmevedhessék az elfogatástól. Emlékeztet a gyujtogatóra is, a ki lárájával akarja a gyanut és közfigyelmet magáról elhárítani. De talán emlékeznek még szives olvasóink is arra, hogy egy bátor képviselő a községi közgyűlésben nyiltan arczába dobta ennek a keztyüs bandának, hogy loptak és csaltak és bár nem birták müfella borodásukkal visszavonadni e borzasztó és a földporáig lesújtó kritikát, se rágalmozás, se becsületesítés czimén maig sem indítottak ama bátor képviselő ellen keresetet. Ilyen kompánia tehát elkéselt vele, hogy életét akár a Sima Ferencz, akár a Hegyi Antal üldözése által megmentse. A végső óra ütött, s a vadnyuszáróknak pusztulniok kell fejükkel együtt.

Houlard-selyem 65 krtól,

3 frt 35 krig méterenként japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs és k., udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levéltölyeg ragasztandó.

— **Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai műintézet-tulajdonos IV. Koronaherczegnő a 17. szám alatti üzletheiyiségét magnagyobbította és oly fényesen, mintaszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérvkötők, mülabak, mükezek, járó- és nyújtókészülökek, egyenesírtők stb. mérték szerint jótállás mellett készítenek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

— **A buzatermelés jövője** czimű cikkünk folytatását, térszúke miatt, jövő számunkban hozzuk.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti általános biytosító Társulat. (Assicurazione Generali) f. é. április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898 évi mérlegek.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedüs Sándor igazgató-tanácsos ur kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképp emlékezik meg:

4. oldal

Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenvének adjunk élénk kifejezést azon nagyrabecsült férfinak, ki Ő Felsőkegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és diszes állásának elfoglalására. **Hegedüs Sándor** rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendetes tényt Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözöljük, mélyen fájjaljuk egyúttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani a férfi közreműködéséről, ki öt 16 éven át felette busgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.

Az előtűnik tekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt **életbiztosítás** tőke összegek 449,227.817 korona 22 fillért tettek ki és az folyamán bevett díjak 19,100.542 korona 14 fillérre rúgtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 8,641.165 korona 59 fillérrel 114,696.582 korona 69 fillérre emelkedett.

A **tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban** a díj és illeték bevétel 27,135.669 korona 94 fillér volt, miből 11,372.530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15,763.139 korona 16 fillérre rúgott, mely összegből 12,480.283 korona 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől, menten, a jövő évre vitett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 71.175.674 korona 21 fillér.

Károkkért a társaság 1898-ban 26,527.284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489.520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **hazánkra** 118,390.059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175 585 kérésben fizette ki.

A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen 14,985.029 korona 98 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerű **nyereségtartalék**, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamin adózására** alakított tartalék, mely az 1,604.315 korona 04 fillér külön tartalék, ugyasint az évi nyereségből kihalított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575.029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rúgó **kéts követelések tartaléka**. — Ezeket kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő **külföldi alap**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 143,645.142 korona 28 fillérről 153.073.167 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

	Kor.	fil.
1. Ingatlanok és jelzálog követelések	25,495,680	45
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	—	—
3. Letéteményezett érték papirokra adott kölcsönök	1,692,124	22
4. Értékpapírok	100,494,915	65
5. Tárca váltók	711,252	—
6. A részvényesek biztosított adósslevelei	7,350,000	—
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	4,202,771	75
összesen	153,073,167	61

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

A **cs. kir. szab. Adria biztosító társulat** üzleti jelentése, a mely a f. évi április 27-én megtartott közgyűlésen előterjesztett, a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Az **életbiztosítási ágazatban** 1898-ik évben kötött biztosítási ügyletek 30,022.054 korona biztosított tőkére rúgnak s így a biztosítási átlag 1898. december 31-én 193 millió korona tőkét és 472,714 korona járadékot tüntet ki. A díjbevétel 8,015.166 korona teszen, míg halál és elérési esetekben teljesített fizetések 3,720.572 koronát igényeltek s ezenfelül függő károokra 641.338 korona lett tartalékba helyezve. Az életbiztosítási díjtartalék imár 49,033,280 koronára emelkedett. Az elemi (tűz és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevétele 15,503.490 koronát tett ki; viszontbiztosításokra 7,293.538 korona, kárfizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 5,366.476 korona fordított és ezenfelül függő károokra 882.210

korona helyzetetett tartalékba. A tűzbiztosítási díjtartalék a folyó évben is szaporítva lőn és pedig nemcsak a több díjbevétellel arányában, hanem s z a z a l é k tekintetében is, mely tartalék, a visszabiztosítók részének levonása után a tűzbiztosítási ágazatban 4 millió 601,876 koronát teszen. Az 1898-ik év az elemi biztosítási ágazatokban még kedvezőtlenebb volt az előbbinél, mindazonáltal a mérleg végeredménye az egybegyűjtött jelentékeny tartalékok kamatai és az életbiztosítási üzlet kedvező eredményének segítségével kielégítő. 400.000 korona levonása után, mely összeg egy új tartalék alap (kamatláb süllyedése ellen) létesítésére fordított és további 80.000 korona levonása után, mely az 1899. évben fizetendő adókra helyzetetett tartalékba és az 1997-iki év 11.240 korona nyereségy áthozatának hozzáadásával, 821.158 korona felesleg mutatkozik. Ezen összegből az alapszabályszerű levonások keresztülvitele után ép. úgy mint a múlt évben, részvényenkint 150 korona osztalék került elosztás alá. A társulat tartalékai 1898. évben 3,885.836 koronával emelkedtek és az előtűnik fekvő mérleg szerint 58,293.860 koronát teszen, amelyből 50,297.690 korona díjtartalékul (tisztán, tehát a visszabiztosítási rész levonásával), 6,096.686 korona nyereségtartalékul és 1, 899.494 korona árfolyam-ingadozási tartalékul szolgál.

CSARNOK.

Szinészeinkről.

Nem hiába, hogy a kedélyállapotok nagyon összhangban vannak a finánciális állapotokkal, de meg is látszik a szegény színészeknek, mert naponta kong az ürességtől az aréna, holott máskor örült az ember, ha helyet kapott.

Nem kell magunkat a társulat előtt meglepetni, mert, ha van Thália papjainak lelkes és áldozatkész közönsége, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a csongrádi nép soha sem zárkózott el azok elől, hanem valóban tárt karokkal üdvözölte mint olyan tényezőket, kik a remek tavaszi időt még kellemesebbé varázsolták át.

De engedelmet kérünk, ha a színészet elvárja a közönségtől, hogy érdekében áldozatot hozzon, viszont az a közönség is joggal megkövetelheti, hogy az illető színigazgató oly társulattal rendelkezzen, mely a kitűzött darab sikerét némileg biztosítja s az igényeket felig meddig kielégítheti.

Általában nem megyünk azon részletek tárgyalásába, hogy mely kellékek hiányoznak, mely feltételezzük az igazgató urról, hogy ő leginkább tudja s ismeri ama hiányokat, melyek oly szembetűnően mindenki figyelmét felkelti, de hi nem tudná, meg-sugjuk neki, hogy a dekorációk primitív módon vannak előállítva.

Az eddig előadott darabok összhangban adattak elő, de nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a keddi előadás „Végrehajtó”, című bohózat a legnagyobb élvezetet nyújtotta a közönségnek, mert ez a darab valóban az életből van merítve s meglehet sokan azért maradtak el, mivel hasonló esetekkel úgy is minden nap találkozunk; a különbség a kettő között az, hogy míg az egyik élvezetet nyújtó sikerült bohózat, addig a másik megrendítő dráma.

Bizony azon kevés megjelentek között is volt olyan, ki nagyon találva érezte magát a darab által s biztosan merjük állítani, ha a darabot előzőleg ismerte volna, az á t s z e n v e d e t t feszélyezett helyzetbe mint csapdába, nem került volna, — mert rájuk a jelenet azt a benyomást gyakorolta, hogy olyanoknak szökött a szégyenpir az arcába, kiről álmodni sem mertük volna, hogy a valót ennyire értésünkre adják.

A tapasztalatból kiindulva, mindazon férfieknek melegen ajánljuk, hogy hitveseikkel karöltve járjanak a színházba, kik sejteneik, hogy a hátuk megett szarvakat raknak s így az igazgató urat meg kell kérni, hogy k ö z k i v á n a t r a az ismert bohózatot adja még egyszer elő; ha ez sikerül, úgy a kétkedőknek csak azt kell lesni, hogy mily hatást gyakorol a darab a megfigyeltre s mindent meg fog tudni.

977.—899. tk. III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. **Fa ragó Károly** kalácsai lakos végrehajtható Oláh Péter Pál és neje csongrádi lakos végrehajtást szenvedők elleni 570 frt tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a csongrádi kir. járásbíró területén lévő Csongrád község határában fekvő csongrádi 10497. számú tjkvben a 1. sorszám alatt felvett fele részben Oláh Péter Pál és neje Gyöngyi Erzsébet végrehajtást szenvedettek másik fele részben pedig Csatornai István társtulajdonos nevében álló (5217 5219/2) h. r. számú 212 négyyszögöl beltelek s azon levő d. VI. számú házra a végrehaj. törvény 156. §. d. pontja alapján egészben 160 frt-ban a csongrádi 8035 sz. tjkvben a 1. sorszám alatt felvett (6407.—6408/b. 2.) h. r. számú 800 négyyszögöl és 2. sorszám alatt felvett 6403 6. h. r. számú 672^{1/2} négyyszögöl táfogatu Oláh Péter Pál és neje Gyöngyi Erzsébet nevében álló szőlőföldre 204 illetve 172 frtban — végre a csongrádi 11284. sz. tjkvben A 1. sorszám alatt Oláh Péter Pál és neje Gyöngyi Erzsébet nevében álló (8662—8663. 23.) h. r. számú 1200 négyyszögöl táfogatu erzsébeti szőlőföldre 146 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 13. napján délelőtti 10 órakor a csongrádi kir. járásbíró-ságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 16 frt, 20 frt 40 kr. 17 frt 20 és 14 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon 1899. évi márczius hó 29. napján a csongrádi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Laurisin Miklós.

kir. aljbíró.

960 899. tk. III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék, 15092 98 p. számú jogerős ítélete alapján Ujszászi Imre, József és György kérelme folytán a bírói árverést a csongrádi kir. járásbíró területén lévő Csongrád községben fekvő csongrádi 12184 sz. tjkvben A 1. sorszám alatt felvett, Ujszászi Imre, Ujszászi György, Ujszászi József és Ujszászi Ferencz nevében álló 1407 hr. számú beltelekre s azou lévő 927 népsorszámú házra, még pedig a 2316 98. tk. számmal özv. Ujszászi József szül. Sebők Borbála javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogra tekintet nélkül 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi június hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. járásbíró-ságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 40 forintot készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1899. évi márczius hó 29. napján, a csongrádi kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Laurisin Miklós, kir. aljbíró.

